

SUBSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranger. 9'00 id. id.
Pagant per any, una pesseta de rebuena

EL POBLE: CATALA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 8, PRINCIPAL
IMPRENTA
CARRER DE FORTUNY, NUM. 2 TER S
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 - IMPRENTA, 2,233

ANY IX NUM.-2721

BARCELONA, DILLUNS 19 DE AGOST DE 1912

UN NÚMERO, 5 CENTIMS

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Últims dies de les
**GRANS
REBAIXES**
EN ARTICLES D'ESTIU

Descomptes de 50, 40, 30, 25, 20, 15 y 10 per 100
sobre els preus marcats
Acaben el 24 d'agost

SECCIO DE TEIXITS COLOR (PLANTA BAIXA)
Teixit classe forta pera davantals y refajos,
gran varietat en dibuixos; el metre, a ptes. 0'35

SECCIO DE MERCERIA (PLANTA BAIXA)
Cotó hidrófil, classe extra, en paquets
de 10 a 1,000 grams
PREUS REDUITS

**Bàsculas-Caixes
Pibernat** para Cabals
Avinyó, 8-10

Proletariat y Nacionalitat

«En el fons, no es això confessar que cal fer al punt de vista nacional la seva ampla part? Y que a mesura que's desenrotlla, el socialisme emmanlleu's els seus elements al medi històric que l'envolta?»

HUBERT LAGARDELLE: De Vienne a Constantinople. II. Conflicte nationalisme. (Article publicat en L'Humanité del 21 juliol de 1912).

Es l'imperi austri-hongarès, sens dubte, l'Estat més heterogeni del món. Amb raó se li ha dit mosaic de races y nacions. D'aquests mosaics ètnics, l'Orient europeu n'ofereix diversos y complicats exemples. La Turquia, la regió del Caucas y la península dels Balkans, especialment la Macedònia, estan constituïdes, com l'Austria-Hongria, per barrages, veïnages y superposicions de races y de nacions diferents. En nombrosos indrets la confusió es càutica, inextinguible. Els nostres cànclids partidaris de la nacionalitat natural, obra perfecta de Déu o de la naturalesa, si s'arribessin a l'Europa oriental, en tornarien desolats, amb la visió d'una de les seves teories trencada en mil bocins.

A l'Austria-Hongria hi ha alemanys, txecs, hongaresos, polonesos, rutens, eslovacs, eslovens, romans, croates, serbis y italians. Y cada un d'aquests pobles té encara en flames de lluita, el seu respectiu moviment nacionalista. El problema està plantejat de molts anys ençà, y no s'ovira pas una solució pròxima. Tota la política de la cort de Viena — política poc simpàtica, gens noble, però a la qual no pot negar-se un extraordinari mèrit d'habilitat — se redueix a tancar gairebé tots els uns als altres, els pobles de l'imperi, de tal manera que la llur oposició en vingui un equilibri, estable, certament, però que ja fa temps que dura. A causa de l'heterogenitat de l'Austria-Hongria y de les sorolloses querelles que s'hi han produït, s'ha anunciat sovint, com a cosa inevitable la disgregació d'aquell conjunt de pobles. Aquesta anàlisi, emperò, han fallat. L'imperi austri-hongarès ve a ésser com un d'aquells castells roques que sembla que a cada moment vagin a enfonsar-se y que, no obstant, van servants fèrils. Les forces centrifugues, de disgregació, que hi ha a l'imperi, actuen en sentits contraris y mutualment se neutralitzen.

Arranjada en 1867, mitjançant la constitució dual encara vigent, la qüestió entre l'Austria y l'Hongria, el plet entre els alemanys y els txecs ha passat al primer pla de l'interès polític. La Boèmia, de gloriosa història, empena desde la primera meitat del segle XIX per un poderós moviment nacionalista, ve reclamant la seva plena autonomia dintre d'una constitució federal de l'imperi. Mentrestant, l'Àustria pera fer triomfar les seves reivindicacions lingüístiques, que allí com a tot arreu, tenen una importància capital.

genitat internacional del començament, ha passat progressivament a l'heterogenitat nacional d'avui. Ben cert: actualment les nacionalitats de l'Austria tenen cada una el seu partit socialista autònom, organitzat lliurement, amb els seus congressos anuals. De cop, al fundarse'l socialisme austriac, en el Congrés celebrat a Hainfeld l'any 1888, s'adoptà una organització unitària. Però, al cap de nou anys, en el Congrés de Brünn (1897) s'hagué d'aprovar una organització federalista. Prevalgué'l principi d'autonomia nacional y unió internacional. El conjunt del partit socialista austriac no es avui altra cosa que la reunió dels representants dels partits socialistes nacionals.

Així en quant a l'organització política del proletariat austriac. Si'ns fixem en la nova organització sindical, trobarem que, al celebrarse l'any 1893 a Viena el primer Congrés corporatiu, s'adoptà una organització unitària. L'any 1896, en el segon Congrés, els sindicats txecs demanaren la llur autonomia, que'ls fou refusada. Davant la negativa, una gran part d'ells se separaren de l'organització central y en crearen una altra de txeca, amb la capital a Praga. Y així existeixen a Boèmia dos agrupaments de sindicats obrers — el dels txecs y el dels alemanys, — que's combaten amb aspror,

L'organització sindical austriaca es, doncs, unitària, y així s'explica l'escissió dels sindicats obrers txecs. Mes l'organització política del socialisme, es federalista, del Congrés de Brünn ençà. Com s'explica, en aquest cas la lluita y la ruptura entre's socialistes txecs y els alemanys d'Austria?

En el sentiment nacional trobarem l'explicació. Al topar amb el problema concret de les reivindicacions txecas, els uns se senten txecs y els altres alemanys. No hi ha socialisme que hi valgui. Els socialistes alemanys de l'Austria accepten el federalisme com un acòntiment. Ah! Però no passen per que se l'ompli amb el contingut nacionalista, que es precisament substància viva. Aquest estat d'esperit es anàleg al de molts altres titulars federals y autonomistes espanyols.

De com ha entrat el socialisme de l'Austria en el ple camp de les reivindicacions nacionalistes, no tractaré en un tercer y últim article. La qüestió es suggestiva y rica en ensenyances. El bon doctor Adick, partidari — en nom de la cultura, — d'Europa — de l'adopció de la llengua castellana pels txecs, s'horrifica de la brava defensa que de la llengua llur fan els socialistes txecs.

A. ROVIRA Y VIRGILI

Notes y comentaris

Excuses de malpariat

Responent al comentari que dedicàvem al propòsit que se suposa tenen algunes unitats de reprimir les violentes escriptures periodístiques, «El Progreso» ens acusa de que també nosaltres hem caigut en pecats de prosa virulenta, retreient fins aquell famós article que va motivar les nostres baralles amb els carlins.

Comprentem la prosa agressiva y alguna vegada l'hem usada. Després de lo de Sant Feliu, se té de parlar de la mala sang carlina, com davant del saqueig de les arques nacionals durant la dictadura lerrouxista escriguérem a doble columnu un mot que desgraciadament s'ha trobat repetit quan de alguns regidors radicals s'en parla. El més correcte cavalier davant de certs espectaculars, aplica iradament un calificatiu que aleshores es just y imprescindible. Però es l'injúria sistemàticament usada, la grolleria quotidiana escrita, l'excitació a la violència meteloditzada, lo que rebutjem y combatim. L'ira, devagades es santa, però no pot ser l'escritura d'esma, com si'ls únics llegidors del diari fossin gent de la Subura. Y «El Progreso» durant anys y anys ha escrit així.

Pera ell no hi han hagut valors polítics ni intel·lectuals, ni han existit garantes morals. Contra l'enemic era l'elit tot, el denegar, la difamació, la mentida consistent. En Lerroux aconsellà als joves barbers la calumnia y els redactors d'«El Progreso», acatant les ordres del seu senyor. Però, no era així, quan perquè si, posar perquè no sabien sobre que escriptors, insultaven a l'ignasi Iglesias? Y quan els hi demostrarem que l'Iglesias seguia essent un dramaturg preocupat per tots els dolors y per totes les supersticions populars, quan els hi diguerem que la resposta de la visita que'l nostre bon amic havia fet a la Casa del Poble, junt amb en Guimerà, havia estat un atac indecible, ple de falsedats, no respongueren que lo que havia guiat a l'Iglesias en la seva visita, no era res més que'ls trimestres?

Valentes en la lluita, apassionats, fins fanatismes, fins irades incorreccions, no les neguem pas. Ni un periòdic es una ciutat, ni la batalla pels ideals una guerra de saló, ni el periodista de partit, un acadèmic. Lo que demanem es noblesa, es respecte a l'adversari, es cavalerositat amb les garrugues. Y no aparentar, donant fonament al menyspreu conservador, que les plomes republicanes escrivien fentint al davant un got de vi, pera emperascar frases que detonin com esclats de tralla. «El Progreso» deu comprendre que no podem cercar mai inspiració als escriptors democràtics en «Le Cri du peuple» del Marat y que'ls futurs ciutadans no audirán pas a la seva colecció pera estudiar republicanismes, com no audeix ningú als articles de l'Angulo, entre'ls precursors de la nostra república.

Fins «La Publi»...

El diari reformista se creu en el cas de publicar una mena de conat de defensa que'ls seus amics regidors y exregidors tramvia-han escrit o els ha escrit algun amanuense, respecte a la famosa reversió.

tal que fa precedir a la defensa, en que diu que publica aquesta carta «com nota informativa».

Aquesta mena de desentendre's de la poca qüestió, darrera l'actiut de silenci que «La Publicidad» ha adoptat d'un temps ençà amb respecte al célebre afer, vol dir que'l diari exfederal nacionalista republicà se rentarà les mans en tot això? Han arribat a allarmarse'ls redactors del confrare davant l'enormitat que uns amics seus han votat y els han defensat amb tanta bona voluntat fins ara?

Fora curiós saberho. Si fos com sembla, felicitaríem a «La Publicidad» pel seu tardà empenediment.

¿o dubtem?

De «Las Noticias» d'ahir retallem el solt següent, al qual podem per comentar les dues paraules del títol:

«Dices que en septiembre próximo al venir en viaje de propaganda a Cataluña el diputado a Cortes don Luis de Zulueta, hará francas declaraciones de ingreso en el partido republicano reformista».

Canvi de nom y de bandera

Aquella famosa Juventud de Unión Republicana del distrito VII, que mai volgué usar el nom de Federal Nacionalista, malgrat dirse afiliada al nostre partit, ha tingut ara, després del seu ingress a reformisme, una pressa extraordinària a canviar-se'l nom.

Ja no's diuen d'Unión Republicana els joves «amigos de Salmerón», com s'anomenen els mateixos. Ara's titularan Juventud Republicana Reformista.

Els joves apostats del nacionalisme també han canviat de bandera.

Els seus colors seran el vermell amb un distintiu republicà en un angle.

Molt bé pels joves reformistes, que honren el seu nom fent reformes.

Acció del partit

Entre'ls joves federals nacionalistes de Sabadell regna extraordinari entusiasme amb motiu de la constitució de la Juventud Federal Nacionalista Republicana d'aquella ciutat. Demà celebraran una reunió, en la qual se sotmetrà a l'aprovació dels joves federals nacionalistes els estatuts confeccionats per la ponència nomenada a l'efecte.

—El dia 8 del corrent la Juventud Federal Nacionalista Republicana del Vendrell se reunir en Assembla general extraordinària de socis y prengué'ls següents acords:

Treballar en activa propaganda política per tot el districte electoral, a fi d'organitzar societats o comités d'U. F. N. R. a tots els pobles ont sigui possible.

Celebrar cada primer de mes, en el local social, una reunió a fi de sostenir converses y fer comentaris sobre'ls afers polítics de major interès.

Adquirir un bon número d'exemplars de la conferencia donada per en Corominas sobre Mancomunitats, y repartirlos entre'ls socis.

Y per últim, celebrar l'aniversari de la fundació de la Juventud F. N. R. en la forma que cregui la Junta Directiva.

—A l'Ateneu Pi y Margall de La Bisbal hi ha donat una conferencia sobre en Rousseau y la Revolució francesa, el jove escriptor Carles Rahola.

En el curs de la mateixa encomià la necessitat de posar constantment davant els ulls de les multituds, l'exemple de les vides insignes y estudià amb minuciositat de dades la figura de Rousseau, el pare de la Revolució francesa, com a educador, economista y filòsof.

ECOS

PER LES Rambles; a les taules dels cafés; en les platees dels teatres; en les sales dels concerts y adue a casa, una flaire ubriagadora's acompanya. Es el que deixen anar les vares de Jesús.

Flor de festa major d'agost, son aquestes flors. Se presten com cap altre a formar una garlanda sobre'l pit d'una noia, son discretes y se poden sustraure de la toia, una, dues, tres flors, pera adornar el trau d'altres tants trau de jovencols dansaires. Res s'hi coneix.

Després vindrán les festes de setembre y en elles les damiselles comensaran a lluir cristallins sobre'l pit.

Heus aquí un altre flor ben especial. Vida alegre y trista mort.

Quan maxen, (podríem dir-hi setmesones. A copia d'estorsors dels jardiners), son com aquell que arriba tard a un funeral, però hi arriba. Gaià un poc exòtica dels envells, s'exhibeixen més tard opulents per tots els pots y gerros de les cases de senyor. A la fi, moren per novembre formant coronas de mort.

Que'ls déus ens donguin les flors de vares de Jesús. Que'ls déus ens volguessin tornar en aquells temps, en que sortint del ball, arribàvem a casa clarejant y amb una mustia y olorosa flor posada al trau.

EN SANTIAGO Segura, l'amo del Faians

Català ha tornat de son viatge anyal pels centres industrials que produeixen les maravelles que ell llessa al mercat barceloní.

orgullosa, feia més cara de pasqua que no pas d'inquietuts materns. Però'l camí de Sant Andreu es llarg y en un quart d'hora, poden passar molts acontexaments, que ja es sabut d'ensà que hi ha tractadistes amatoris, que sempre en la dona foren transcendents els quars d'hora, tant si son sants, com si son pecadors.

De primer, fou una ganyota, després un bellugare dolorós, més tard un plany insistent, guibé un crit. El conductor deturà la marxa del tramvia, els viatgers s'alzocaren, rodejant a la dona y assistint-la, y allí, en mitg d'una carretera, en mitg de sol y de verdors, entre desconegudes mans humanes, solidarissades per l'emoció de la perpetuació de l'especte se complí l'adveniment d'una nova vida.

Trobem que'l senyor Foronda, tindria de apadrinar la criatura nascuda en els seus dominis. Ja que'ls tramvies n'han mort tants d'infants, per qué no solemnissar un qué'n fan néixer? Es com si hagués nascut en un barco, la criatura. La Companyia de tram-

vies esta montada gairebé militarment, y en Foronda n'es el capità. Aquest naixement pertendrà a la seva jurisdicció. Apadrinà, fassi una batxà rumbós al qual assisteixin els empleats francs de servei, y escampi la nova per tot arreu, veïam si així se convens la gent de que l'aplastament de la reversió dels tramvies, seria beneficiós fins pera l'aument de població de la ciutat.

Congrés internacional de Moral, de La Haya

Ponencia de don Pere Corominas sobre «Utilitat d'adoptar un ritual pera l'ensenyansa de la moral a les Escoles».

I

La moral religiosa ofereix a l'home la pràctica de l'oració pera retornar a l'unitat espiritual quan sent defallir les forces que'l sostenen en la pràctica del ben obrar. A tota hora y en tot lloc l'home pot resar: en la soletat, o en companyia, en l'iglesia, en la casa del vici o en la plassa pública.

Per dèbil que sigui la seva base sentimental l'oració constant, perdiosa y fent-se més sùfoca y acaba per retornar, vivificar y purificar a l'home. L'oració en totes les confessions religioses pren formes individuals y col·lectives, en un conjunt més o menys sistemàtic de pràctiques interiors y exteriors que constitueixen el seu ritual.

L'iglesia catòlica treu del seu ritual una immensa forsa de coesió y de retenció de les ànimes. Pascal tenia per un medi de fer baixar la fé de la raó al cor l'obrar com si's creies, prenent alguna benèfic, oint missals, dient oracions, en la seguretat que semblants accions provocarien en el cor la fé de que eren senyal. Y es veritat que'ls nostres aoles y fins els nostres gastes, y els moviments dels músols del cos contribueixen a fortificar el sentiment de que son habitual manifestació.

Més avui el ritual religiós ha vingut a ser per molts cosa morta, sense ni la més lleu base sentimental, d'ont ve que no sigui generalment utilitzable en l'educació moral de l'home futur. Es un fet que regoneixen fins els escriptors més afectes a totes les confessions cristianes l'existència de milions d'homes civilitzats que monten la seva vida moral al marge de tota confesió religiosa. L'oració no tindria per ells cap sentit, l'aigua benèfica, ni les misses, ni'ls hàbits de Pascal podrien restaurar en ells un sentiment que s'ha refredat fins a morir.

II

Y no obstant es indubtable que'ls europeus y els americans d'avui han arribat a assolir un comú sentiment de les revelacions entre'ls homes, de tant alta noblesa que seria per si sol l'honor de la moderna civilització occidental. Totes les concepcions filosòfiques y la part dogmàtica viva de les confessions religioses en els europeus y americans d'avui posen el seu valor motiu d'aquies disposat sentimental comú que'ns permet jutjar sense divergències fonamentals la conducta moral dels homes.

Aquella moral que no es anti-religiosa, però que no pot sotmetre al control de cap confesió religiosa, comensa a ensenyarse en les escoles, sense que sigui raó suficient pera negar la actual incoherència de les seves manifestacions. Es indubtable que'ls elements antropomòrfics del cristianisme donaven un suport imaginable de gran coesió a la moral religiosa y la moral àtica hi disposa d'una forsa de coesió semblant, ni compta amb un ritual pera refinar les ànimes.

III

Així'm mou a proposar l'estudi y adopció en les escoles d'un ritual de moral cívica. Se tracta més aviat d'un mètode pedagògic a seguir en les escoles que d'una pràctica confortadora pera la vida interior. Seria grotesc escarnir les religions amb l'adopció d'un sistema d'actes y cerimònies arbitràriament imaginades que difícilment adquiriran un valor motiu. No es en l'imitació exterior del culte religiós ont hem de cercar els ritus educatius de la moral nova.

L'oració y el culte son expressió de lo més íntim y de lo més social que hi ha en el sentiment religiós. Així mateix les pràctiques que s'adoptin en les escoles pera fortificar en l'ànima del debxible els principis de la moral cívica han de ser originals en més pregona concepció del comú sentiment de que a suara parlava, com ara'l gestic exterior de les seves virtuts.

IV

Y si així fos us caldrà més que tirar y escullir, pera generalitzar el ritual que resultés més bella y prouegonament humà, més arreglat als principis que hem ja fixat en aquesta comunicació.

PERE COROMINAS
Barcelona 15 de Febrer de 1912.

FILLS DE E. MAS SARDÀ

RAMBA DEL CENTRE, 20 - BARCELONA
Negociem els cupons del Deute 5 per 100 Amortissable y Huescas 4 per 100 venciment Agost próxim.

LES PILLORES ANTICLOROTIQUES

CASADESUS
del Dr. QUIKART
curen la clorosi, pobresa de sang, colors esblaimats, desarreglos periódics, etc.; 2 pessetes capsa per tot arreu y Arc del Teatre, núm. 12.

A ROSES, LES representacions vora la mar d'«El Ciclop» y del «Micoletes». Doncs a Cadaqués, per no ésser menos que Rosas, també tindran la seva d'art en plena naturalesa y art exvols. La Marià Pitxot, que estueja a Cadaqués, junt amb la seva família y en Costa y en Zanatello y en Perelló y altres artistes, està organitzant un concert al Cap de Creus, ont, ademés d'altres números del seu repertori, cantarà la part de l'Orfeo den Gluck, en la cova que en diuen de l'Inferna.

VII

Una altra de les condicions que haurà de reunir un bon ritual escolar de moral cívica es que no resulti ofensiu, ni humiliant, pels nens que'ls seus pares eduquen en qualsevol ensenyansa confessional o laica. El catòlic y el protestant com el nacionalista alen coincidenten en l'aplicació del noble disposit de principis morals al discerniment dels actes bons y dels que no ho son. Y aquesta forsa espiritual que'ls relé en l'amor de la societat humana, malgrat les seves lluites y miseries, ha de presidir en les pràctiques de l'escola encaminades a vigoritzar en l'infant l'unitat del ser en la realització de la virtut.

VIII

Com ha de ser concretament aquest ritual? Aquesta comunicació no vol ser un canvi, sinó la simple exposició d'una necessitat. En els països ont l'ensenyansa està lliure de tota influència confessional hi ha mestres y instituturs que treballen abnegadament en la formació ètica dels seus petits deixebles, sense l'ajuda dels elements antropomòrfics y dels exercicis rituals que proporciona la religió. El seu contacte emocional amb els nens els dona la més íntima visió de les virtuts y de la forma que hauria de tenir el mètode que proposam. Lo que ells fan es ja un ritual: si en futurs congressos ens contein els exercicis, les pràctiques, les cerimònies, tots els procediments per els imaginats y ensajats en l'ensenyansa de la moral y en la formació del caràcter trobaríem que ja està en marxa lo que propoquem.

Y si així fos us caldrà més que tirar y escullir, pera generalitzar el ritual que resultés més bella y prouegonament humà, més arreglat als principis que hem ja fixat en aquesta comunicació.

PERE COROMINAS
Barcelona 15 de Febrer de 1912.

FILLS DE E. MAS SARDÀ

RAMBA DEL CENTRE, 20 - BARCELONA
Negociem els cupons del Deute 5 per 100 Amortissable y Huescas 4 per 100 venciment Agost próxim.

LES PILLORES ANTICLOROTIQUES

CASADESUS
del Dr. QUIKART
curen la clorosi, pobresa de sang, colors esblaimats, desarreglos periódics, etc.; 2 pessetes capsa per tot arreu y Arc del Teatre, núm. 12.

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

PER TELEFON
Y TELEGRAF

Madrid, 18, de 10 matí a 9 nit

Els conflictes obrers

Impressions oficials

El senyor Canalejas ha dit aquesta nit que el governador de Màlaga li comunica que la vaga segueix igual. Han sigut delinqüents dos obrers per intentar fer càrrec.

Els serveis públics estan assegurats.

El governador de Saragossa diu que la vaga segueix en el mateix estat.

El general Lurque ha conferenciat amb els oficials militars de Saragossa i Màlaga, les quals creuen que no passarà res. L'orde està garantit.

Els obrers saragossans

Saragossa, 18.—Els obrers de càrrec, en la seva generalitat han acordat persistir en la vaga, havent-se comunicat així als amos.

Ante hi havia molts càrrecs tancats, els amos de les principals, situats en la plaça de la Constitució, intentaren tancar els seus establiments, impedint-hi un grup de treballadors els quals insistiren en servir els clients sense interrupcions.

En vista de l'actitud del públic s'obriren els establiments tancats per la guarda civil.

Els carrers estan molt animats.

Les autoritats segueixen adoptant grans precaucions.

Acord de vaga

A les onze del matí s'han reunit els directores de comerç, havent durat la reunió fins a les 3.10 de la tarda.

La discussió fou molt acalorada.

Per 162 vots contra 51 s'acordà la vaga per al dimarts.

Rio, president de l'associació, protestà enèrgicament d'aquest acord.

Conservadors que protesten

Una comissió de caracteritzats conservadors visità al governador civil per protestar del telegrama que dirigiren al senyor Canalejas els obrers afirmant que les forces conservadores alentaven l'intervenció dels patrons.

La comissió reiterà que els conservadors no tingueren participació en el moviment vaguista.

Les autoritats

El governador civil, el capità general i l'arxibisbe conferenciaren llargament ocupant-se del conflicte obrer.

Ha citat el governador als directores de periodicals. Se suposa que'lls oferia caixes militars que componguin els periodicals en cas de que's declarin els tipògrafs en vaga.

Les autoritats han signat son desitg de que no se suspendi la publicació de periodicals.

El sindicat d'obres del ram de construccions ha organitzat un miting monstre que celebrerà el pròxim dimarts a la plaça de toros.

Els organitzadors han invitat al miting als gremis adherits a la vaga. S'espera que en l'acte s'acordin conclusions importants.

Els vidriers vaguistes.—Miting

Al teatre Lux Eden celebraren un miting els vidriers vaguistes. Hi concorregueren més de 500.

Presidí el company Muñoz i parlaren Dolfo, Blázquez, Eguiluzo i Condero.

Aquests dos darrers foren cridats a l'orde pel delegat gubernamental, per aconseguir la violència i alabar l'actitud personal.

S'aconseguí també que'lls vidriers persistissin en la vaga.

Altres oradors advocaren per que's restablís el passat contracte de treball.

En previst de que'lls patrons acordin obrir els tallers acordaren els vaguistes de signar algunes comissions per que vigilin, encarregant cada una d'un districte.

Qüestió obrera

València, 18.—El governador civil ha rebut aquest matí una comissió d'obres del camp del poble de Pedrolba que li ha manifestat que havien sollicitat dels patrons millores en el treball, a lo qual no havien accedit els patrons, com tampoc a que intervingués com àrbitre la Junta local de Reformes Socials.

En vista d'això el governador ha cridat a l'arxibisbe de dit poble per encarregar-li que procuri aconseguir que'lls patrons acceptin l'intervenció de la Junta.

Les vagues de Màlaga

Màlaga, 18.—Aquesta matí s'ha presentat al governador els presidents de tots les societats obreres, manifestant-li que acudien a col·locar a les seves mans la qüestió obrera íntegra, esperant que bescarà una solució al conflicte actual i que salvassin els interessos generals de la població.

Van dir els esmentats presidents que anaven autoritzats per les respectives societats.

El senyor Gomengue se negà a intervenir en l'assumpte, recordant les passades informacions dels obrers.

Els comissions insistiren en la seva petició i s'encomenaren a la discreció del governador. Argumentaren que tenien ser víctimes dels minetjos estrany a l'interès de la població.

Annuncien que deixarien d'intervir en l'assumpte Salinas Basquiana i Gil, que eren el governador acordà a tornar a intervinger als obrers malaguenys.

El governador acordà a tornar a intervenir, després de fer algunes aclaracions als visitants.

Avui començarà'l senyor Gomengue els seus treballs per buscar solucions, començant per la qüestió dels peletes. A aquest efecte ha estat a comissions de patrons i obrers.

S'espera que se solucioni'l conflicte.

Plan d'ensenyament

El senyor Alba, que ha tornat a Madrid amb l'express, ha conferenciat amb el senyor Canalejas sobre plans d'ensenyament.

En Galdós autor i director

Don Benet Pérez Galdós està acobant en un hotel de Santander l'epicodi titulat «Cavaca», que's publicarà pròximament.

Com a director de l'Espanyol, compta amb

per intervenir en els actuals conflictes del treball.

Pa constar son desitg de que l'acord no modifiqui en res l'actitud d'allunyament de la representació obrera de l'Institut.

Ei dia a Valencia

Com a dia de festa, multitud de famílies s'han aplegat de la capital i estan en els voltants de Valencia.

De San Sebastian

San Sebastian, 18.—Han arribat els infants don Carlos i donya Lluïsa de regre de Sotomayor.

Orense, missa en l'iglesia de Miracruz, sortint després amb direcció a Santander.

El rei, acompanyat de l'infant don Felipe i dels príncips de Baviera, visità'l convent de Miracruz.

Al seu retorn passà per la carretera de la costa.

—El ministre de Foment passà en el aut-èxpress amb direcció a Madrid al retorn de Lloio.

—El Govern portugués ha desautoritzat el article publicat pel periódic «O'Seculo» i reprodut per «La Epoca», que era injuriós per a Espanya.

—El ministre plenipotenciari de Portugal senyor Relvas ha telegrafiat al Govern donant-li el pesam en nom del portugués per les víctimes causades pel temporal del Cantàbric.

Madrid, 19, de 1 a 3 matí

Per les famílies dels nàufrags

Bilbao, 18.—La Junta Juvenil, acompanyada d'una rondalla, ha efectuat una qüestió pública a benefici de les famílies dels pescadors que han mort deguts en el darrer temporal.

En dos cotxes endolats portaven cartells exhortant la caritat.

Figuraven en la comitiva tres regidors i tres pescadors de Bermeo, entre aquells en Julià Calteja i Roderig Alcaro, únics supervivents d'aquella matroula que foren sorpresos pel temporal i se salvaren després de titànica lluita amb el mar.

També anaven dos regidors d'Ondárroa i sis nois orfens.

Presidí el seu de la comitiva gran gentada. Des dels balcons traven als postulants una pluja de monedes.

Recepció acadèmica

Cádiz, 18.—En el saló d'actes de la Diputació ha celebrat sessió l'Academia Hispano-Americana per la recepció del nou acadèmic don Ramón Doria.

De Larache.—A Madrid

Ha arribat de Larache l'Almirante Lobo. Ha marxat a Madrid en el tren exprés el senador senyor Carranza per tractar abm el Govern de celebració del centenari de les Cortes de Cádiz.

Accident del treball

Ferrol, 13.—Mentres estava engrossant una màquina l'obrer Antoni Ramos, fou agafat per un engranatge, que li agafà la mà dreta, després d'això, afegeí a esser agafat per la màquina màquina, que li triturà'l ventre.

Dos ofegats

A conseqüència del temporal ha naufragat en algues de Cedeira la flota «Reina» que anava tripulada per tres homes. Dos d'aquests ven mort ofegats. Els seus cadàvers han aparegut a brast.

Per al concurs hípic

Vigo, 18.—Amb objecte de pendre part en el concurs hípic arribaren els oficials de l'èxit senyors Carnero, Apat, Parras, Zamora, Vicuña, Gómez Solano, Rodríguez de la Higuera, Garbí, Spencer i altres.

El concurs se celebrà els dies 21, 23 i 25 del corrent.

La Lliga del Bon Mot

Girona, 18.—S'ha celebrat la festa del Bon Mot de Llagostera, començant amb un festival de sardanes, amb arrego a les costums de la comarca.

Després se celebrà el miting en l'espai local del Centre, que estava completament ple.

Assistiren a l'acte l'Ajuntament en ple, les autoritats i representacions de societats de totes les tendències.

Se donà lectura a un gran nombre d'adhesions d'Ajuntaments i entitats de la comarca i afegeí seguit fets de la paraula els senyors Aragó, Castany, Llimona, Vidal, l'arxibisbe i el rector.

Tots els oradors foren molt aplaudits.

Acabat el miting continuà la festa a la plaça pública, aont al mateix temps que's dansava la típica sardana, se comentaven els entusiastes discursos dels oradors.

Arcades multats

El governador interí senyor Combrando ha imposat multes de 500 pessetes als arcades de Pinto i Vicálvaro per consentir «compas» que estan prohibides i que motivaren ahir per la tarde els successos de que donarem compte.

Les espanyols al Marroc

Se diu que hi ha a Alcazarquivir una comissió preparada per marxar al primer avís a les ordres del comandant Ovillo amb objecte de castigar les extralimitacions i violències comences pel Raisul.

Se creu que dita comissió portarà també l'orde d'ocupar les altures del camí de Wazan, que queda dintre de la zona d'influència d'Espanya en el tractat que en breu s'firmarà amb Fransa sobre'l Marroc.

Aquesta posició, per la situació topogràfica, garantirà la defensa d'Alcazarquivir.

Terratrèmol llnuyá

Els sísmogrames de l'Observatori Central Meteorològic han registrat un moviment sísmic seguit i llunyà, de regular intensitat.

Conversa amb en Canalejas.—El tractat amb Fransa

El «Diario Universal» publica aquesta nit el tercer article de son director don Daniel López, en que sintetitza conversacions sostingudes pel mateix amb el president del Consell.

S'ocupa avui del tractat que va a firmarse en breu amb Fransa sobre'l Marroc, i en el dit entre altres coses:

«En alguns moments semblava imminent l'arrego amb motiu una vegada d'incident entre els consells nostres i els de Fransa o entre oficials de les dues nacions. Els Govers respectius se consultaren prudentment amb l'intervenció intel·ligent de sos embaixadors. Altres vegades lo motivaren l'antagonisme d'interesses entre les empreses concessionàries de les mines del lli, qual explotació serà dirigida per elements espanyols.

També l'inghen en creà dificultats alantant als relats a combatre contra Espanya.

La presència d'un vaixell alemany a Agadir augmentà l'hostilitat en contra de

Espanya en Fransa, atribuïntnos intencions amb Alemanya. Això suscità suspicaces i dificultats en el Govern francès per seguir tractant.

També contribuïren a dificultar l'acció del Govern les campanyes de certa premsa espanyola quals textos servien d'argument a Fransa per restarnos influències, posant en dubte medis militars i recursos per intervenir en la zona de Marroc.

Ademés de la premsa també en els mitjns de n el Parlament foren dany certes frases i certes opinions.

Les negociacions se desenrotllaven amb calma desesparant. Els senyors Canalejas i García Prieto han passat ratos molt amargs.

En les hores difícils una augusta persona donà espere amb sa confiança i estimulà amb sos consells l'ànim dels governants.

No logarem tot lo que preicem ni tampoc lo que's era degut, però discutim amb tal perseverència que sems tilla d'intransigències i cèsters.

Mentres Fransa advocava perquè'l règim del Marroc fos el subarrendament, Espanya mantingué'l de la cooperació.

Shan establert regles de conducta, desllindant les atribucions i essent necessari per desenrotllar l'intimitat de relacions entre Fransa i Espanya.

Mitjants equitatives transaccions s'han resolt els problemes econòmics i financers.

Quan se publicà el Libro Roig sobre les concessions fetes a Fransa a l'Urgi, se veurà els raonaments que ha adut a aquesta nació i l'opinió i consells de l'embaixador anglès, i també veurà els termes en que Espanya rebutjà les demandes de Fransa en tota la zona del Sur y a Cap d'Aigu.

Quan ens decidim a anar a l'lni se sapigué anticipadament, i per aquesta perjudicial antecipació tinguerem que aplaçar per indicacions que's feren algunes nacions.

Doncs bé: Larache, Alcázar, Tetuán, Arzila, l'lni, tots quants llocs per ont han passat nostres tropes o aplaçar anar per prudència, quedem assignats a nostra zona d'influència.

Sobre Tànger res pot dirse encara. Espanya ha sustentat amb tossuderia son predominí en aquella plaça, encara que implica alomadora responsabilitat. Fransa y Anglaterra coincideixen en aconsellar, i si de cas exigim, l'internacionalització, però això significa la coexistència d'un Marroc gran totalet per Fransa y un altre menor per Espanya y un altre petit Marroc que no sigui de ningú per ser de tots.

Potser a aquestes hores hagi reançat acord sobre sa extensió territorial i el sufragi a que s'apeli per la constitució del Municipi, però encara queda bastant per desbrossar.

L'anterior article contenia un paragraf que transcriu íntegrament perquè sembla tenir gran importància. Parlava de que en el curs de les negociacions el Govern medí als l'alcans dels compromisos que anava a contracture proporcionalment als medis i recursos amb que comptem, i hi ha que afegeí:

«Fenècem al negociar en la conveniencia

de no alterar la política internacional mantinguda durant el regnat d'Alfons XIII, que afecta no sols al problema de l'Àfrica sinó a altres a que està adscrita nostra personalitat nacional y que no permetem intermitències ni solució de continuïtat»

La caiguda d'un aeroplà.—Parla el coronel Vives

Se coneixen els següents detalls de l'accident ocorregut al corral d'àngels senyor Vives, de (1): abans hem donat compte.

El coronel, amb el pilot francès M. Julierot se trobava marxant aquesta matí en aeroplà esde'l corral d'àngels de Quatre Vents a Toledo y retornar, estant dies hores enl'aire.

Sortiren de l'aerodrom a les 5.18 del matí amb dita direcció.

Al peu riu d'estar volant vegeren un altre aeroplà tripulat pel capità Herrera, que acurà l'èxitament a Quatre Vents.

L'aeroplà de M. Julierot s'enlairà també tripulant un nou biplà construït a Madrid.

Quan se vege que'l Vives y el pilot francès no arribaven a l'hora en que se'ls esperava, hi hagué impaciència entre els aviadors que estaven en l'aerodrom y se demanaren notícies al Centre Electroelèctric. La contestació fou que'l Vives y Julierot havien caigut a l'Illescas.

Immediatament sortiren del parc d'aviació un aeroplà i un camió per auxiliar als aviadors y portar l'aparat.

Marxà se dirigí també immediatament amb aeroplà a l'Illescas, d'ont regressava el coronel Vives amb son fill en altre aeroplà, acompanyant-lo al doctor Crilja.

Té el coronel Vives una ferida contusa en la regió superciliar dreta, de dos centímetres y mig d'extensió. Se li donà un punt de sutura en la partella de l'ull dret y una contusió en el quínt espai intercostal dret, a prop de la regió mamària. Les ferides no tenen importància.

Estava animat el coronel Vives y referí l'acció en els següents termes:

Volàvem a 200 metres d'altura y als 25 minuts de marxa se detingué'l motor. Julierot posà l'aparat en disposició de volar, sense deixar que'l motor reanés la marxa.

El desens foli veriginós. Resparem una línia elèctrica d'alta tensió.

Anàvem a caure en una ceguia molt fonda y en Julierot, veient el perill, virà cap a la esquerra.

Se donà a terra l'ala esquerra de l'aparat. L'èxit quedà destròsada, lo mateix que el motor.

Jo donà posades les gales y el rebre el cop me serviren de corassa. Se trenaren els vidres de les gales, ocasionantme les ferides que ting al front y a la partella.

Ha tingut el coronel Vives frasses d'administració pel pilot M. Julierot y ha dogat als veïns d'Illescas que'lls auxiliaren.

El Centre Electroelèctric envia a l'Illescas un aeroplà ocupat pels capítans Herrera y Barrón y el tinent Origen.

El coronel Vives continuà amb aeroplà el viatge a Guadalajara, acompanyat del seu fill.

M. Julierot s'ha quedat a l'Illescas amb els mecànics Cabridge y Quesada.

Sofrí Julierot contusions en el groll dret y en la part interna de la cama del mateix costat.

Però mantindr son exèrcit els quales albanesos imposen pagos als búlgars, grecs, serbis y israelites.

La comissió que estava a Prishtina ha tingut que fugir per orde dels quales albanesos que imporen en absolut.

El Comitè central d'Unió y Progrés ha decidit per aquest mes celebrar una reunió o congrés general del partit amb l'objecte de decidir la conducta que haurà d'observar en les pròximes eleccions. No se sab encara ont se celebrà la reunió.

La situació a Turquia

Constantinopla.—El Govern prepara un projecte de llei per presentar-lo a los pròxims Cortes, en que's prohibeix als diputats ser ministres.

—El periódic «Idkame» diu que les potències no han pres en consideració la recat circular de Montenegro respecte de les fronteres. Solament l'embaixador de Rússia a Pola la petició de Montenegro.

El mateix periódic declara que'l ministre anglès Grey ha manifestat a l'embaixador de Turquia que no obstant les manifestacions efectuades per certs pobles balcànics, Anglaterra desitja el manteniment del statu quo als Balcanes.

Cetina.—Shan rebelat els cristians del país de Berane. Shan apoderat ja de dues localitats, que han saquejat.

Les tropes, que s'han dirigit en massa a Berane, han incendiat algunes cases dels cristians.

A les portes de Berane se llurà ahir un combat que durà tot el dia y fins entrada la nit.

Molts ferits foren transportats a la frontera de Montenegro.

Les autoritats turques amenaçaven amb destruir tota la població cristiana dels països limítrofs a Montenegro.

Entrevistes reials

Segons «La Journal», el rei d'Anglaterra visitarà l'emperador d'Austria pel mes de setembre prop-venit.

«L'Echo de Paris» publica un telegrama de Sant Petersburg dient que'l tsar y l'emperador d'Austria tindran aviat una entrevista a la frontera.

El tractat franc-rus

Petersburg.—El «Tchek» creu saber que'l conveni franc-rus ha sofert a Sant Petersburg algunes modificacions, després de les quals ha sigut definitivament firmat.

El Papa caritatiu

Roma.—Per mediació del bisbe de Vitoria, el Papa ha destinat tres mil francs per socórrer els perjudicats causats per la catàstrofe marítima de Bermeo.

Congrés arqueològic

Roma.—A la tardor se verificarà a Roma el Congrés internacional d'Arqueologia.

En Berchthold condecorat

Viena.—L'emperador ha conferit al comte de Berchthold el toisó d'or.

Sistema expeditiu

Pekin.—La nit passada Yuan Shi Kai ha fet arrestar, en un hotel, al general Chang Then Won, que acabava d'arribar a Pekin, sospitant-se de que volia provocar disturbis.

Contra les vagues

Berlin.—El Govern saxó ha sotmès al Consell Federal una moció a favor de que's dicti una llei imperial, destinada a assegurar la protecció dels obrers que, en cas de vaga, vulguin treballar.

El Govern saxó declara en l'exposició de motius que acompanya a la moció, que'l règim de terror organitzat pels socialistes y sindicalistes en temps de vaga, fa insuficients les mides de protecció ja existents.

La moció del Govern saxó serà examinada pel Consell Federal per la tardor vinent.

La Guerra ture-italiana.—Negociacions per la pau

Constantinopla.—S'assegura que entre'l nous delegats tures y els representants italians han començat negociacions privades, sense cap caràcter oficial, amb l'objecte de cercar les bases per la conclusió de la guerra.

Londres.—Per condició autoritzat se desmenteix la notícia de Constantinopla rebuda aquí aquest vespre acullint el rumor de que s'havia concertat la pau entre Italia y Turquia.

Sens dubte ha originat aquest rumor la notícia d'haver començat nou: esportarers privats per tractar de les bases baix les quals se podria concertar la pau.

Informació de l'extranger

Fransa al Marroc

Contra'l nou pretendent

«La Liberté» publica un despatx de Rabat, dient que una forta columna que va marxar del coronel Mangin, cobrirà la regió del S. E. de Chausa, per evitar les possibles incursions del pretendent El Hiba.

L'Hafid a Vichy

Vichy.—Ha arribat l'ex-Soldat Muley Hafid. El prelet li ha donat la benvinguda.

La situació se complica

Paris, 17.—Una notícia procedent de Fez donava compte d'una acció combinada entre'l Roghi Prichla y Sidi-Raho, per intentar un atac contra Fez.

A Marrakech la situació va de mal en pitjor, no quedant ja allí cap europeu. També els consells han sortit de Marrakech.

El coronel Mangin s'ha dirigit al soco El Arba, a uns vint quilòmetres al Sur del riu, sense trobar cap resistència. Alguns notables de les veïnes tribus s'uniren al coronel Mangin.

Gran situació a Mexic

New York.—Diuem de Los Angeles que la Junta Revolucionària mexicana que presideix l'amassona Francesca Miranda y que apoià'l moviment netaament acrat dels rebels del Centre y del Sud, anuncia que la revolució esgaria ha esclatat a Mérida, capital del Yucatán y que'l guerriller Eugeni Zapata, germà del què's suprem Emilí, ha venut de nou a les tropes federals y se prepaia a unir-se amb el cacic indit Salgado, per marxar plegats a Méxic.

Els darrers esdeveniments y sobre tot el robó de títols, la malansa de guarnicions, l'incendi de les iglèsies y dels arxius municipals en les poblacions preses pels zapatistes o pels indis ynquis, demostren que no exagerava en Sarabia, què's dels llibertaris mexicans, quan no fa pas molt temps, declarava que'l caràcter salvatge de la guerra social actual recorda'l episodis més tràgics de la «claciqueria».

Nova revolució a Rússia?

«Le Temps» publica un telegrama de Sant Petersburg dient que les fortalles y la ciutat de Constatd han sigut declarades en estat de siti.

Se creu que aquesta mida està relacionada amb els temors d'una sublevació de les dotacions dels barcos.

Sant Petersburg.—S'ha proclamat l'estat de siti a Constatd y Sebastopol.

Els terratrèmols de Turquia

Londres.—Un telegrama de Constantinopla comunica que'l torreller d'estació «Scorpio», ha regressat de la regió més assolada pel terratrèmol, y participa que la catàstrofe es molt més terrible de la què's creia en el primer moment. S'avalora'l nombre de morts en tres mil y el de ferits en sis mil al menys.

Diu que's qüestió impossible acostarse a certes poblacions, a causa de la descomposició dels cadàvers. En altres no hi ha més que runes y munts de cendra, y les sotragades de

Contra'l nou pretendent

«La Liberté» publica un despatx de Rabat, dient que una forta columna que va marxar del coronel Mangin, cobrirà la regió del S. E. de Chausa, per evitar les possibles incursions del pretendent El Hiba.

L'Hafid a Vichy

Vichy.—Ha arribat l'ex-Soldat Muley Hafid. El prelet li ha donat la benvinguda.

La situació se complica

Paris, 17.—Una notícia procedent de Fez donava compte d'una acció combinada entre'l Roghi Prichla y Sidi-Raho, per intentar un atac contra Fez.

A Marrakech la situació va de mal en pitjor, no quedant ja allí cap europeu. També els consells han sortit de Marrakech.

El coronel Mangin s'ha dirigit al soco El Arba, a uns vint quilòmetres al Sur del riu, sense trobar cap resistència. Alguns notables de les veïnes tribus s'uniren al coronel Mangin.

Gran situació a Mexic

New York.—Diuem de Los Angeles que la Junta Revolucionària mexicana que presideix l'amassona Francesca Miranda y que apoià'l moviment netaament acrat dels rebels del Centre y del Sud, anuncia que la revolució esgaria ha esclatat a Mérida, capital del Yucatán y que'l guerriller Eugeni Zapata, germà del què's suprem Emilí, ha venut de nou a les tropes federals y se prepaia a unir-se amb el cacic indit Salgado, per marxar plegats a Méxic.

Els darrers esdeveniments y sobre tot el robó de títols, la malansa de guarnicions, l'incendi de les iglèsies y dels arxius municipals en les poblacions preses pels zapatistes o pels indis ynquis, demostren que no exagerava en Sarabia, què's dels llibertaris mexicans, quan no fa pas molt temps, declarava que'l caràcter salvatge de la guerra social actual recorda'l episodis més tràgics de la «claciqueria».

Nova revolució a Rússia?

«Le Temps» publica un telegrama de Sant Petersburg dient que les fortalles y la ciutat de Constatd han sigut declarades en estat de siti.

Se creu que aquesta mida està relacionada amb els temors d'una sublevació de les dotacions dels barcos.

Sant Petersburg.—S'ha proclamat l'estat de siti a Constatd y Sebastopol.

Els terratrèmols de Turquia

Londres.—Un telegrama de Constantinopla comunica que'l torreller d'estació «Scorpio», ha regressat de la regió més assolada pel terratrèmol, y participa que la catàstrofe es molt més terrible de la què's creia en el primer moment. S'avalora'l nombre de morts en tres mil y el de ferits en sis mil al menys.

Diu que's qüestió impossible acostarse a certes poblacions, a causa de la descomposició dels cadàvers. En altres no hi ha més que runes y munts de cendra, y les sotragades de

Contra'l nou pretendent

«La Liberté» publica un despatx de Rabat, dient que una forta columna que va marxar del coronel Mangin, cobrirà la regió del S. E. de Chausa, per evitar les possibles incursions del pretendent El Hiba.

L'Hafid a Vichy

Vichy.—Ha arribat l'ex-Soldat Muley Hafid. El prelet li ha donat la benvinguda.

La situació se complica

Paris, 17.—Una notícia procedent de Fez donava compte d'una acció combinada entre'l Roghi Prichla y Sidi-Raho, per intentar un atac contra Fez.

A Marrakech la situació va de mal en pitjor, no quedant ja allí cap europeu. També els consells han sortit de Marrakech.

El coronel Mangin s'ha dirigit al soco El Arba, a uns vint quilòmetres al Sur del riu, sense trobar cap resistència. Alguns notables de les veïnes tribus s'uniren al coronel Mangin.

Gran situació a Mexic

New York.—Diuem de Los Angeles que la Junta Revolucionària mexicana que presideix l'amassona Francesca Miranda y que apoià'l moviment netaament acrat dels rebels del Centre y del Sud, anuncia que la revolució esgaria ha esclatat a Mérida, capital del Yucatán y que'l guerriller Eugeni Zapata, germà del què's suprem Emilí, ha venut de nou a les tropes federals y se prepaia a unir-se amb el cacic indit Salgado, per marxar plegats a Méxic.

Els darrers esdeveniments y sobre tot el robó de títols, la malansa de guarnicions, l'incendi de les iglèsies y dels arxius municipals en les poblacions preses pels zapatistes o pels indis ynquis, demostren que no exagerava en Sarabia, què's dels llibertaris mexicans, quan no fa pas molt temps, declarava que'l caràcter salvatge de la guerra social actual recorda'l episodis més tràgics de la «claciqueria».

Vichy Catalán

— BALNEARI DE PRIMER ORDE — TEMPORADA DE PRIMER DE MAIG A 30 D'OCTUBRE —
Situat entre l'estació y el poble de Caldes de Malavella (Girona). Tèlèfon de la xarxa de Girona combinat amb la xarxa de Barcelona. Distància de Barcelona: En tren lleger, 2 hores 30 minuts; en tren correu, 3 hores. Algunes mines medicinals, termals de 60 graus, alcalines, bicarbonat-sodiques. Sense rival per al reuma, la diàbetes, y les afeccions de l'aparell digestiu, fetge y melca. — Grans comoditats y servei esmerat en totes les seves dependències.
Administració: Rambla de les Flors, 18, entrerosol.— Barcelona

APARELLS Y UTILS PERA

LLETERRIES

DAVID FERRER & COMP. (S. EN C.)

CARRER DE CORTS, 586 — BARCELONA

ESPECTACLES

TEATRE TIVOLI—Gran companyia de sarsuela dirigida pels senyors Enlla y Pérez Cabrero de la que formen part les primeres tiples Consol Baillo Para Montoro y Lluisa Rodriguez. Avui dilluns, Nit a un quart de deu. Butaca 2 ptes. Entrada 50 cènt. —Grandiosa funció benèfica i despedida de la simpàtica

Lluisa Rodriguez
Primer «La Cocina», per Para Montoro. Segon: «El Húsar de la guardia» per C. Baillo, y la Benèfica. Tercer: El deliri de l'èxit (2 actes)

LA GENERALA
Grans ovacions a Consol Baillo y a la beneficiada que tantíssimes simpaties s'ha conquistat d'aquest públic. Demà Dimars Debut de Pepe Ramos amb «La Generala», despenyant la protagonista la popular Para Montoro. Dijous tarde gran funció de moda per als que no surten de nit. Aviat la cursula d'espectacle «Las mujeres de don Juan». Se despatxa a comptaduria.

Teatre Soriano
Avui dilluns, Tarde a dos quarts de cinc amb preus econòmics. Butaca 40 cènt. Circulars 30 y General 20. La Pantomima «El hijo perdidu». Debut important de «La Rondalla Aragonesa», composta de 12 persones. Nit a dos quarts de deu Sessió especial amb diferents preus, amb la Pantomima «Martí o la hija del Puchlo» per el Pierrot «Argelagues». En aquesta Sessió pendran part «La Rondalla Aragonesa», «Salda», «Los Rondinis». Ademés completaran el el programa de les dues funcions novel·lats en el Cine y el succés del dia «Dues Pelicotes Cantades».

TEATRE COMIC—Gran companyia dirigida per Ricard Gual y Julia Vivas de la que formen part la genial Pilar Martí, Angelina Villar Maria Marco y Pep Vinas. — Avui, dilluns, 19 d'Agost, Nit a dos quarts de deu Extra 45 cènt. Nit de Gala Aconteixement Teatral, Benèfica y despedida de l'eminent tenor,

Josep Garcia Romero
Programa: Primer: El nou salnet líric de grans èxits «La Cocina», Segon: L'opeteta en dos actes joia del nostre Teatre

LA GENERALA
veritable creació del Benèficiat, repart immillorable, Presentació esplèndida. Del primer al

segon acte de «La Generala», Concer vocal per Josep Garcia Romero, en el que cantará el Reconto de «Lohengrin». Demà Dimars, Debut important. Aviat grans sorpreses. En preparació «Las Mujeres de don Juan» Se despatxa a comptaduria.

BOSC
Avui dilluns, Tres Debut, tres. «La Amapolita y la no-

table canzonetista a transformació

ROSITA GUILLOT
Decorat exprofes y vestuari per cada couplet. L'èxit major de la temporada. Ovacions ruidoses a la reina de la Dició, la Vedetta del dia

NITTA-JO
la qual cantarà nou repertori y un couplet en italià. Totes les nits a un quart d'una «Nitta-Jo» ademés tota la troupe. Tarde de 5 a 8. Colossal Sessió. Exita de l'excèntrica Monna, Claudine, Poppy-Relly, Morenita, Duna, Sara-Navarra, Jane Deyrose, Laura Nuñez, Mari-Marina, Nacarena y altres. Entrada lliure, Butaca gratis. Consumació obligatoria. Despatxos Carme, 20 y Canuda «Postal Exprés». En breu debut de una celebritat italiana.

Saturno Parc
Elegant y luxós «Centre de Sports», el més important d'Espanya. Gran èxit de la aplaudida

Troupe Inglesa Girls
la qual executa totes les nits son variat repertori
8 HERMOSES ANGLESES, 8
1130 atraccions modernes 301 Banda d'Alcantara.

Entrada de passeig, 10 cènt.
Pròximament grans concursos de bellesa y extraordinari obsequi a benefici del públic de «10 decims» corresponents al sorteig de la «Loteria de Nadal».

Concerts
ALÓZAR ESPAÑOL. — 7, Unió, 7

Turó Park

Obert de 4 tarde a 1 nit. Skating-Ring. Diverses Atraccions. Banda de Cassadors de Barcelona. Avui Dilluns. Debut de la célebre «Troupe del Caucas», 25 cènt. Entrada de passeig, 25 cènt.

LA RABASSADA

HOTEL-RESTAURANT
estí obert tota la nit. Gabinetes particulars Cuina de primera. Servei a la carta y cuberts desde cinc pessetes. Telèfon número 7.649.

Concerts

en el Saló Menjador del Restaurant de 7 a 3 tarde y de set a nou nit, per una orquestra de professors dirigits pel mestre Pérez Cabrero.

Atraccions Americanes

Scenic, Railway, Water Chute, Bowling, Alloys, Cake-Walk, Casa Encantada, Palau de cristall, Palau de la rialla, Passeig, etc.

Tramvia directe desde la Plassa de Catalunya a La Rabassada.

Cinematògrafs

Gran saló cine Doré

Avui dilluns Grans sessions de cine, atraccions que alternaran MARTIN ventríloc.

Sanna Mancini

duet italià a gran veu. L'eminent cantant d'altres regionals

La Torrerica

Aviat grans debuts. El 22 debut de l'atracció més gran de la època.

Concerts
ALÓZAR ESPAÑOL. — 7, Unió, 7

Totes les nits a les deu. Altre exita.

La Revue de Verano

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRÀ - GINJOL 3
Nit: Gran exit de tota la Troupe.

Gran Edén Concert

Concert y restaurant en l'hermosa terrassa jardí a l'aire lliure.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50 Els divendres, bouillabaisse. Dissabtes, menú corrent y vegetarià.

Botlletí comercial

18 d'agost de 1912
VINS

Informació de la casa Arnó, Maristany y C.
Les vintenes de la regió valenciana següen amb certa animació y encara que's preu han cedit quelcom amb relació als que havien obert la campanya, queden forsa sostinguts per la propietat que preten sempre preu als.

Solament de dita regió presenten un bell aspecte les vintenes de la comarca d'Utiel, que prometen molt bé, però les demés se creu que'l rendiment serà molt reduït en quasi totes les seves classes de raïms y la perdon suquetat que solenxer llurs vintenes, acaba d'agravar aquesta situació.

Per Catalunya sembla enganyar tenen més interès els negocis amb vintenes, citantse algunes compres de raïms per enviar a Alemanya; ademés, en vins a raig de cup se han fet bastants negocis pel Penadés, entre 18 y 20 pessetes càrrega, y pel camp de Tarragona sembla que hi han hagut ofertes a més de 4 y mig quintal de raïm sense que la propietat ho hagi volgut acceptar, doncs en preten a 5.

Els vins vells, poc donen que fer actualment, ja que'l stock a la propietat no pot pas ésser més reduït.

El mal temps que en la darrera vintena han tingut a França, els preocupa seriament, doncs de continuar els comprometeria la cu-

lita, no tan solament en quantitat, sinó en la qualitat.
Les temperatures baixes y les excessives pluges, els fan témer malalties y han retrasat quelcom la vinya de l'avens que portava sobre l'any anterior.

Aquestes circumstancies fan que les intensions sobre'l rendiment de la collita se se la difícil formar criteri sobre'l particular.
Barcelona, 17-8-12

Aquestes circumstancies fan que les intensions sobre'l rendiment de la collita se se la difícil formar criteri sobre'l particular.
Barcelona, 17-8-12

Societat Catalana d'Edicions

Quota minima semestral, CINC PESSETES
Tres llibres cada semestre

Volums del segon semestre de 1911

I. LES IDEES POLITIQUES D'EN VALENTI ALMIRALL, per Alexandre Plana, amb la traducció catalana dels treballs de l'Almirall Espanya tal com es, Contestació a Nuñez de Arce, y L'immortalitat a Espanya.

II. PROSES BARBARES, per Prudent Bertrana.

III. LA VIDA Y LA MORT DEN JORDI FRAGINALS, novel·la de J. Pous y Pagès.

Volums del primer semestre de 1912

I. ESTUDIS DE LITERATURA CATALANA, per Manuel de Montoliu.

II. HISTORIA CONTEMPORANEA DELS MOVIMENTS NACIONALISTES, per A. Rovira y Virgili, amb un pròleg de Pere Corominas.

III. L'ORIGEN DEL CONEIXEMENT, pel Dr. Ramon Turó.

Seguiran obres de Joaquim Rayra, Josep Carner, Lluís de Nicolau, Ramon Rucabado, Pompeu Fabra, Gabriel Alomar, Josep Maria Tallada, Romà Jori, etc. Els volums estaran elegantment impresos y constaran de 200 a 400 pàgines.

A les oficines d'EL POBLE CATALA se faciliten fulles de subscripció

INSTAL·LACIONS COMPLETES PERA AIXECAR AIGUA

MOTORS A GAS, BENZINA, GAS POBRE, etc. Preus econòmics y resultats garantits. Nombrasses referències

DAVID FERRER Y O.A
(Societat en comandita)
Corts, 586 -- BARCELONA

CICLOS SANROMÀ
BALMES 61 - BARCELONA

AVIS:
L'especialista don Pere Ramon, fundador y director de l'INSTITUT ESPANYOL D'ORTOPEDIA I FISIOTERAPIA (Despallat Carme, 35, primer), en obsequi als seus clients de la provincia de Girona, participa que en 22 p t a excursió per la provincia parant el dia 20, a Girona, Hotel del Centre; el dia 21, a Sant Feliu de Guíxols, fonda de les Nots; y el dia 22, a Figueras, fonda del Comerç. Com que l'excursió es de recreu y va amb sa familia, solament rebra de 2 a 4 de la tarde dels dies citats y en les poblacions suades.

PIANOS Y HARMONIUMS de Hoogner, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Braç, núm. 79, entressol, primer

Gran Diploma de Honor y 10 Medallas
RELOJ. ORION REFINACION CRONOMETRICA
VÉNDESE EN LAS RELOJERIAS.

PERE COROMINAS

LA VIDA AUSTERA

EDICIÓ POPULAR
— 5.000 —
2 PAGES

ESTA EN VENDA EL TERCER MILLER

Fornitures, Eines, Utillages y Laminadors per Rellogers, Platers y Gravadors
Torns y útils de precisió G. Boile per mecànics y rellogers.
Rodes y peses de recanvi per tota classe de relloges.
Renovarin, líquid per netejar amb rapidesa y economia els objectes d'or, plata y metall.

ENRIC CORTADA Baixada Sant Miquel, 1 Barcelona

Abans d'anar a la torre compreu una capseta de ZAMPIRONI
Se ven a totes les drogueries y basars. — Agents a Espanya: **J. URIACH y C.A - Barcelona**

Unio modo de poder matar els mosquits, y per lo tant, obtenir un somni tranquil

URALITA ROVIRALTA
PERA TEULADES
ECONOMIC - INCOMBUSTIBLE - LLEUGER - ETERN
Demànsse mostres, Catàleg y Pressupostos
ROVIRALTA y C.º, ENGINYERS
Plassa Antoni López, número 15, principal.—Telèfon, número 1.664
Direcció telefònica y telefònica: "URALITA" - Barcelona

Artritisme Dolors Reumatisme Gota
Pertorbacions de la Circulació
CURACIÓ RADICAL
PEL
Depuratiu Richelet
PURIFICADOR REGENERADOR DE LA SANG
EN VENDA
Totes les Farmacies y Drogueries
Dipositari general per tota Espanya:
Don Francisco LOYARTE
Sant Ignasi Lolola, 9. — SAN SEBASTIAN
Laboratori: L. RICHELET, a SEDAN (Fransa) —

IGNASI IGLESIAS
FLORS DE CINGLE
POEMA DRAMATIC amb corals y cançons den Cassà Casademont
Preu: 2'50 pessetes

Fàbrica de veils y mantellines Tuls y sederia.-Genres de punt
FRANCISCO DE A. PLANAS
Ronda Sant Pere, 15 (Entre passeig de Gracia y plassa Urquinaona)
A l'engrós y detall
Articles de temporada de fil y cotó a preus d'ocasió

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valores desde'l 3 per 100 anual, en lletres, propietaris, industrials y comerciants desde'l 12 per 100 al mes.
DINER en 2.ª hipoteca, usufructe y parts indivises, y sobre gearos, planes, carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

Perllongació de l'existència
RETRASSAR LA VELLESA Y LA MORT: VISTA-RICA
Demani vostè el notable llibre «HABLA EL MAESTRO», y gosarà de bones altes, assabonades y medicaments y el malalt se veu aviat lliure de la malaltia. Indispensable a totes les famílies. D'aquest notable estudi eminentment pràctic queda un reduït nombre d'exemplars que se entregan gratis als primers sollicitants. — Providencia, 64, «LA SALUD», Barcelona.